

MÄSKNING, f. 2. Förrättningen, då malt tillmäsas.

MÄSKRODER, n. 3. Stång, hvarmed mäsks omröres i karet.

MÄSKVÄRMARE, m. 3. (i brännerier) En emellan pannan och kylredskapen så ställd kopparpanna, att ångan ifrån pannan uppvärmer den deri befintliga tillmäsningen.

MÄSSA, m. fl., se *Messa*.

MÄSSING, **MÄSSLING**, **MÄST**, m. fl., se *Messing*, *Messling*, *Mest*.

MÄSTARE, m. 3. (lat. *Magister*, egentligen: Lärare) 1) Den, som efter aflagda föreskrifna prof i ett handverk erhållit rättighet att arbeta i eget namn, offentligt försälja af honom eller hans arbetare förfärdigade saker, hafva gesäller till arbetsbiträden och antaga lärlingar. *M. i skräddareyrket*. *M-n och hans gesäller*. — I dagligt tal säges vanligtvis *Mäster*, då namnet tillägges, t. ex.: *Mäster Mulfus*. — Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Handverks-, Skomakar-, Skräddar-, Snickar-, Murarmästare, m. fl. — 2) (i allmänhet) En, som uppnått högsta fullkomlighet i en sak eller hunnit den grad af insigt, färdighet, att han kan undervisa andra. *Han är m. i den konsten, vetenskapen, m. i sin konst, sitt yrke, i skaldekonsten, i att spela schack*. *M. i tusen konster*, se *Tusenkonstlare*. (Skämtv.) *M. i att ljuga, att prata*, o. s. v. (Fig.) *Han har gått för bildida från m-n*, har icke nödig insigt, färdighet i sin sak. — Bildar sammansättningarna Lärarmästare, Dans-, Rit-, Fäkt-, Stallmästare, m. fl. — 3) Den, som gjort, tillverkat, förfärdigat en sak. *Hvem är m. till det arbetet?* (Ordspr.) *Verket prisar m-n*, efter arbetet skall man bedöma dess mästares skicklighet. — 4) (i vissa sammansättningar) Person, som har tillsyn, uppsigt öfver något, t. ex.: Postmästare, Bro-, Rumor-, Brunnsmästare, m. fl. Se dessa ord. — 5) (särskilt i skön konst) Konstnär, som utmärkt sig genom goda arbeten i sin konst. *M-rne af den Romerska skolan*, de målare, tillhörande denna skola, som förvärfvat sig ett namn. — 6) (fig.) a) Person, som är en annan öfverlägsen i en sak, råder, beherrsakar. *Han är din m. i konsten*. *I honom skall du finna din m. Spela m.*, hafva öfverhand, vara öfverlägsen. *Vara m. öfver sig*, beherrsaka sig. *Göra sig till m. öfver*, bemäktiga sig, kufva, underkufva. — *Syn*. Öfverman.

MÄSTARHAND, f. 3. pl. — *händer*. En mästars hand. *Gjordt af en m.*, mästerligt.

MÄSTARINNA, f. 4. Kvinna, utmärkt skicklig i en sak. *M. i teckning, i rita*.

MÄSTER ERIK. (fam.) Karbas. Benämningen är hämtad från Holbergs lustspel »Jeppe på Berget», der Jeppe's hustru, Nilla, ger sin karbas detta namn.

MÄSTERBREF, n. 3. Utfärdadt betyg deröfver, att någon, efter fullbordadt och godkändt mästerstycke, blifvit till mästare i ett handverk antagen.

MÄSTERGESÄLL, - - jesäll, m. 3. Se *Oldt gesäll*.

MÄSTERKNEP, n. 3. (fam.) Ett i högsta grad listigt och väl utfördt knep.

MÄSTERKOCK, m. 2. 1) Kock, som har högsta tillsynen vid matlagningen i ett stort kök. — 2) Utmärkt skicklig kock.

MÄSTERLIG, a. 2. 1) I högsta grad väl gjord, utförd. *Ett m-t tal*. *En m. predikan*. *M-t utförande af en konst*. — 2) Utmärkt skicklig. *Han är m. i all rita*.

MÄSTERLIGEN, **MÄSTERLIGT**, adv. Såsom en mästare, såsom af en m., i högsta grad förtäfligt, utmärkt. *Han dansar m-t*. *M-t gjord*.

MÄSTERMAN, m. 3. pl. — *män*. 1) Person, hvars befattning är att afträta dem, som af borgerlig domstol blifvit dömda till döden. — 2) (fam.) Se *Öfverman*.

MÄSTERPROF, n. 3. Prof, som måste afläggas af den, hvilken vill blifva mästare i ett yrke.

MÄSTERROT, f. 3. pl. — *rötter*. Se *Mästerört*.

MÄSTERSKAP, n. 3. 1) Rättighet att som mästare utöfva ett yrke. — 2) Samteliga mästarne i ett handverksyrke, i en viss stad. — 3) Fulländad skicklighet. *En tafla, mätad med verkligt m.*

MÄSTERSPEL, n. 3. (fam.) Sista spelet i ett spelparti. — *Syn*. Borup.

MÄSTERSTYCKE, n. 4. 1) Se *Mästerprof*. — 2) (fig.) Arbeta, som röjer högsta grad af skicklighet. *Denna staty är ett verkligt m.*

MÄSTERSVEN, m. 3. pl. — *svenner*. 1) Se *Verkgesäll*. — 2) Arbetare i en smedja, närmast under Mästaren, och svarande mot Gesäll i handverk.

MÄSTERVERK, n. 3. 1) (egentl., nu obrukl.) Se *Mästerprof*. — 2) (fig.) Se *Mästerstycke*, 2.

MÄSTERÖRT, f. 3. Örtslägtet Imperatoria.

MÄSTRA, v. a. 1. 1) (fam.) Klandra, finna fel med hvad en annan gjort eller gör. Innebär i allmänhet ett småaktigt begär att häckla. *M. någon*. *Han m-r allt, hvad jag gör*. — *Syn*. Se *Tadla*. — 2) (skämtv.) Slå sönder, förderfva.

MÄT. (lagt.) *Gå i m.*, utmätas. *Taga i m.*, utmäta.

MÄTA, v. a. 2. Sup. *Mätit* och *Mätt*. 1) Medelst begagnande af Mått (bem. 1) bestämma storleken, längden, höjden, myckenheten o. s. v., af något. *M. med atn, med famnmått, med kannan, med spann*. *M. ett skepp*. *M. höjden af ett berg*. *M. en skog, ett stycke jord*. *M. tiden efter solens gång*. *M. skadan, förlusten, värdera, uppskatta den*. *M. af, se Afmäta*. *M. af logen*, mäta aftröskad säd. *M. äfv, mäta och afskilja*, t. ex.: *Mät af tre alnar tyg*. *M. i'n*, mäta något som inlevereras; äfv. vid mätning genom för knappt mått inspara. *M. öm*, mäta änyo. *M. upp, se Uppmäta*. *M. ut*, mäta något, som skall utlemnas; äfv. göra alla nödiga mätningar på en plats för en byggnads anläggning, tälots uppslående o. s. v., t. ex.: *M. ut plats till ett hus, ett läger*. Se f. ö. *Utmäta*. — 2) (fig.) Jemföra. *M. sin styrka, sina krafter med någon*, gifva sig i strid, i täflan med honom. *M. sig med någon*, täfla med honom. *Ingen kan m. sig med honom*, han är alla öfverlägsen. — *Mätlande*, n. 4.

MÄTARE, m. 3. 1) Edsvuren person i städerna, hvilken det åligger att, till säkerhet för köpare, mäta vissa varor, då han derom anlitas. — 2) (nat. hist.) Fjärilslägte med breda vingar af flera färger; larfven, lång och smal, framflyttar sig på ett sätt, likt den rörelse, som sker, när man mäter med tummen och pekfingeret. Geometra.

MÄTAREBREF ell. **MÄTEBREF**, n. 3. Dokument, som magistraten i städerna utfärdar öfver fartygs lästetal och dimensioner.

MÄTARPENNINGAR, m. 2. pl. Afgift till mätare, då dess tjänst anlitas.

MÄTBAND, n. 3. Ett fernissadt, i fot och